

Vorter

Vortene skyldes et smittomt vortevirus, og noe av det viktigste i vortebehandlingen er at ditt eget immunforsvar danner antistoffer mot viruset.

Av Dr. Helge Bengtsson

Vortene er ufarlige, men de kan være ubehagelige hvis de sitter på fotsålene, eller de kan være kosmetisk forstyrrende hvis de sitter på fingrene eller i ansiktet.

Oftest får man vorter i 8-10 års alderen. Etter 35 års alderen er vorter sjeldne.

Hos de fleste av de som får vorter forsvinner vortene i løpet av 2 år uten behandling.

Man fryser vortene med flytende nitrogen 1 eller flere ganger med 3 - 4 ukers mellomrom. Enkelte pasienter danner ikke antistoffer og behandlingen kan strekke seg over flere år.

Hos et mindretall (5%) må man gi opp å fjerne vortene - selv om man behandler flere ganger. Behandlingen styres da av pasientens ubehag/smerter. Denne pasientgruppen består både av de med kroniske sykdommer og av friske personer.

Ikke alle vorter på genitalia (kjønnsorganene) er kjønnsvorter. Man kan få vanlige vorter også her.

Vortebehandling med flytende nitrogen (cryobehandling)

Å fryse vorter gjør vondt. Etter frysebehandlingen dannes ofte en blomme under og rundt vorten. Blemmen inneholder oftest klar væske, men av og til blir den blodfylt. Dette er en normal effekt av behandlingen.

Om blemmen sprenger og gjør vondt koker man en nål i 5 minutter og punkterer blemmen på flere steder. Om du har kraftig ubehag tross

ovenstående så legg på kompresser som gjennomfuktes i kaldt vann. Bytt, eller fukt dem igjen etter noen timer.

Når blemmen går i stykker så dekk den fryste vorten med en kompress.

Såret etter frysingen leges i løpet av 2 - 3 uker. Ødeleggelsen av vortevetet gir sår, blommer og skorpedannelser. Det kan se ut som en infeksjon. Det er imidlertid en normal virkning av frysingen. Hvis du er i tvil, ta kontakt med behandlende lege. Ved frysing av mange vorter kan det bli aktuelt med sykemelding. Det må ofte fryses flere ganger før vorten forsvinner helt. Etter frysebehandlingen legges det et spesielt tett plaster som helst skal bli liggende over vorteområdet i minst 3 dager.

Behandling med nedskraping og pensling

De fleste barn under 11 år vil foretrekke nedskraping og pensling av vortene fordi frysebehandling gjør vondt. Nedskraping og pensling gjøres med 3 - 4 ukers intervall. Noen ganger er det tilstrekkelig med 1 behandling, andre ganger må det gjøres mange behandlinger. 3 - 4 ganger i gjennomsnitt.

Behandling med Bleomycin

Hvis vanlig frysebehandling ikke fører frem kan man gjøre Bleomycinbehandling. Denne består av nedskjæring og injisering med stoffet etterpå. Oftest kommer det blemmer og sår etter behandlingen. Noen ganger også smerter. Bleomycin stimulerer immunforsvaret til å danne motstoffer mot vorteviruset. Behandlingen gjentas med 3 - 4 ukers intervall. Behandlingen kan gi store blemmer.

Behandling med Canthacur

Behandling av vorter med Canthacur blir gjort hos barn og noen ganger hos voksne som et alternativ til cryo. Antivirusmedisinen Canthacur skal sitte på i seks timer innen den vaskes av med våt klut. Behandlingen kan gi store blemmer.

Nedskraping og brenning

Noen ganger legges bedøvelse og man skraper og brenner vorten. Dette kan gi arrdannelse.